

هشدار بخش خصوصی درباره پیامدهای تداوم سیاست گذاری های دستوری

موانع بروکراتیک را بر دارید

کیمیا ملکی: اقتصاد ایران در ماه های اخیر آزمونی دشوار از پایداری زنجیره های حیاتی را پشت سر گذاشت؛ دوره ای بحرانی که در آن بخش خصوصی نه تنها از چرخه فعالیت خارج نشد، بلکه با بر دوش کشیدن بار تامین، لجستیک و فناوری، نقش ستون فقرات اقتصاد ملی را ایفا کرد. با این حال، با عبور از شرایط اضطراری، پرسش راهبردی سیاست گذاران و کنشگران اقتصادی تغییر یافته است: چگونه می توان ظرفیت های تاب آوری خلق شده در زمان بحران را به موتور پایداری برای سرمایه گذاری، انباشت سرمایه و توسعه تجارت تبدیل کرد؟ ۵ روایت کارشناسی از رؤسای کمیسیون های تخصصی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران نشان می دهد که اقتصاد کشور برای جهش، بیش از هرگونه حمایت دستوری یا رانت حمایتی، نیازمند تسهیل مقررات، پیش بینی پذیری تصمیمات کلان و هماهنگی میان دستگاهی است. از روان سازی مرزهای ترانزیتی و تثبیت اینترنت تار رفع ناترازی انرژی با مشارکت سرمایه گذاران و اصلاح سیاست های مالیاتی، بخش خصوصی خواهان هموارسازی بستر بازی برای خلق ارزش افزوده و رقابت پذیری منطقه ای است.

گلوگاه ترانزیت یا مزیت رقابتی منطقه؟

رضا رستمی، رئیس کمیسیون حمل و نقل، لجستیک و ترانزیت اتاق ایران: عملکرد حمل و نقل جاده ای در دوره جنگ نشان داد که این بخش از ظرفیت بالایی برای پشتیبانی از اقتصاد برخوردار است. در این دوره، جابه جایی کالاهای اساسی نه تنها ادامه پیدا کرد، بلکه حدود ۳۱ درصد افزایش یافت. بنادر نیز در انتقال کالاهای ضروری، تأمین مواد اولیه و رساندن محصولات به بازار فعال بودند. اکنون از نگاه بخش خصوصی، فرصت آن است که همین ظرفیت با تسهیل ترانزیت و افزایش هماهنگی در مرزها تقویت شود. کاهش زمان توقف کامیون ها، افزایش سرعت فرایندهای مرزی و توسعه ریزنی با کشورهای همسایه می تواند هزینه تجارت را کاهش دهد و سهم ایران از تجارت منطقه ای را افزایش دهد. مرزهای ایران می توانند به مزیت رقابتی تجارت منطقه تبدیل شوند، مشروط بر اینکه فرآیند عبور کالا سریع تر و هماهنگ تر شود.

تبدیل بحران به فرصت سرمایه گذاری غیردولتی

آرش نجفی، رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران: اگرچه ناترازی برق، گاز و بنزین همچنان نیازمند برنامه ریزی است، اما از نگاه بخش خصوصی، این مسئله می تواند به بستری برای ورود سرمایه و فناوری تبدیل شود. توسعه انرژی های تجدیدپذیر، بهینه سازی مصرف، اصلاح تجهیزات پرمصرف و استفاده از ابزارهای جدید تأمین مالی، حوزه هایی هستند که امکان حضور جدی بخش خصوصی در آنها وجود دارد. کمیسیون انرژی نیز در ماه های گذشته موضوعاتی مانند توسعه نیروگاه های تجدیدپذیر، بازار بهینه سازی انرژی و ابزارهای تأمین مالی پروژه ها را دنبال کرده است. مطالبه اصلی این است که مسیر سرمایه گذاری بخش خصوصی در انرژی بیش از گذشته تسهیل شود؛ زیرا حل ناترازی تنها به معنای افزایش تولید نیست و می تواند هم زمان به توسعه سرمایه گذاری، فناوری و بهره وری منجر شود.

ثبات رویه ها و شفافیت مقرراتی؛ محرک اصلی تولید و امنیت سرمایه

رشید عزیزپور، رئیس کمیسیون صنایع غذایی اتاق ایران: تجربه ماه های گذشته نشان داد فعالان اقتصادی در شرایط دشوار نیز آماده ادامه فعالیت هستند. حالا با عبور از مرحله اضطراری، ایجاد شرایط باثبات تر برای تصمیم گیری، سرمایه گذاری و توسعه فعالیت بنگاه ها می تواند این ظرفیت را وارد مرحله تازه ای کند. از نگاه بخش خصوصی، هر اندازه فرآیندهای اقتصادی شفاف تر، پیش بینی پذیرتر و تسهیل گرتر باشند، انگیزه بنگاه ها برای سرمایه گذاری و توسعه نیز افزایش پیدا خواهد کرد.

اقتصاد دیجیتال

ضرورت زیرساخت پایدار و دیپلماسی فناوری

علی مسعودی، رئیس کمیسیون فناوری اطلاعات و ارتباطات اتاق ایران: کمیسیون فناوری اطلاعات در ماه های گذشته علاوه بر پیگیری وضعیت شرکت های آسیب دیده، موضوع پایداری ارتباطات، مسائل اقتصاد دیجیتال، هوش مصنوعی و توسعه صادرات خدمات فناوری را دنبال کرده است. تعامل با کشورهای منطقه و برگزاری نشست های تجاری با فعالان اقتصادی عراق، افغانستان و روسیه نیز بخشی از تلاش ها برای توسعه بازار شرکت های ایرانی بوده است. اکنون مطالبه بخش خصوصی این است که زیرساخت ارتباطی پایدار و فضای مناسب برای فعالیت شرکت های فناوری به عنوان یکی از پیش نیازهای رشد اقتصادی دیده شود. اقتصاد دیجیتال می تواند علاوه بر ایجاد اشتغال و ارزش افزوده، به یکی از مسیرهای توسعه صادرات خدمات ایران تبدیل شود.

تنفس مالیاتی و بیمه ای

شرط بنیادین صیانت از اشتغال مولد

محمود تولایی، رئیس کمیسیون مالیات، کار و تأمین اجتماعی اتاق ایران: در دوره جنگ، بسیاری از واحدها با وجود کاهش فعالیت تلاش کردند نیروی انسانی خود را حفظ کنند. کمیسیون نیز با مذاکره با سازمان تأمین اجتماعی و سازمان امور مالیاتی، پیگیر تمدید برخی مهلت ها و تسهیل امور واحدهای آسیب دیده بود. اکنون مطالبه بخش خصوصی این است که در کنار هدف افزایش درآمدهای مالیاتی، توان تولید و اشتغال بنگاه ها نیز در طراحی سیاست ها مورد توجه قرار گیرد. واقع بینی در برآورد درآمدهای مالیاتی و ایجاد فضای تنفس برای بنگاه های توانمند به حفظ تولید و اشتغال کمک کند؛ موضوعی که در نهایت به نفع درآمدهای پایدار دولت نیز خواهد بود.

سخن پایانی

هم گرایی دیدگاه های ۵ کمیسیون تخصصی اتاق ایران، تصویری ملموس و ساختار یافته از نیازهای بنیادین اقتصاد کشور ترسیم می کند: بخش خصوصی در پی رانت یا امتیازات ویژه نیست، بلکه خواستار حاکمیت قواعد شفاف، ثبات در سیاست گذاری و کاهش ریسک های غیرتجاری است. تجربه تاب آوری صنایع و زنجیره های تأمین در سخت ترین شرایط نشان داد که بنگاه های اقتصادی از آمادگی لازم برای ایفای نقش پیشران برخوردارند؛ مشروط بر آنکه نهادهای دولتی با رفع موانع بروکراتیک و کاهش زمان تشریفات گمرکی، تضمین پایداری ارتباطات دیجیتال، بستر سازی برای ورود سرمایه خصوصی به زیرساخت های انرژی و تعدیل فشارهای مالیاتی و بیمه ای، امنیت اقتصادی را ارتقا دهند.

عبور از رکود و دستیابی به رشد پایدار نیازمند درک این واقعیت است که توسعه اقتصادی از مسیر دستور حاصل نمی شود، بلکه ثمره تقویت محیط کسب و کار و فراهم سازی میدان واقعی برای کنشگران غیردولتی است؛ تصمیمی راهبردی که می تواند پتانسیل های نهفته کشور را به قدرت اقتصادی منطقه ای تبدیل کند.

